

LECȚIE PRACTICĂ

PLAN DE DESFĂȘURARE AL EXCURSIEI ȘCOLARE PENTRU O ZI

Profesor învăț. primar, Ana Pleșca
ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA ION CREANGĂ, JUDEȚUL NEAMȚ

Dosarul excursiei: se întocmește cu o lună de zile înaintea desfășurării propriu-zise a excursiei
Tema: Caracterizarea fizico-geografică, economică, ecologică a zonei Neamțului; elemente de istorie și spiritualitate locală

Data: prima săptămână din luna iunie 2015

Participanți: Elevii clasei a IV-a A; efectiv: 20 de elevi

Îndrumător excursie: prof. învăț. primar, Ana Pleșca

Însoțitori: 5 părinți

Itinerar: Loc. Ion Creangă/ Neamț- Roman- Piatra Neamț- Bălțătești- Agapia- Târgu Neamț și retur

Conținutul general al obiectivelor propuse:

I. Elemente de geografie fizică

- * relief de luncă și câmpie: Lunca Siretului, Câmpia Moldovei (subdiviziuni);
- * relief de deal și de podiș: Podișul Central al Moldovei, Subcarpații Moldovei (bazin intramontan) străjuit de culmile Pietricica (590 m), Cozla (679 m), Cernegura (852 m), Cărloman (617 m) și Bâta Doamnei;
- * relief muntos: Carpații Orientali reprezentați de: Munții Bistriței, Munții Hășmaș, Masivul Ceahlău, Munții Tarcău și Munții Stănișoarei;
- * ape: Siret, Moldova, Bistrița, Cuiejd, lacuri de acumulare: Izvorul Muntelui, Bicaz;
- * elemente de vegetație și faună: câmpie, deal, podiș, munte;
- * tipuri de soluri pentru diferite forme de relief

II. Elemente de geografie economică:

Centre economice:

- * Întreprinderea Siderurgică Arcelor Mittal Roman;
- * Fabrica de Zahăr Roman;
- * Combinatul Chimic Săvinești;
- * Fabrica de Textile și Pielărie Piatra Neamț;
- * Centre comerciale: magazine, piețe, popasuri turistice;
- * Căi de transport: șosele, căi ferate, drumuri naționale/județene, poduri, viaducte;
- * Culturi agricole etc.

III. Elemente de organizare administrativă:

- Județele: Neamț (orașe municipii: Roman, Piatra Neamț, Târgu Neamț)
- Reședință de județ: municipiul Piatra Neamț;
- Cartiere, comune, sate, așezări din zona de câmpie, zona de deal, de munte etc.
- Stațiunea balneoclimaterică: Bălțătești

IV. Elemente de istorie locală:

- Curtea domnească, Biserica Sf. Ioan și Turnul Clopotnița;
- Biserica Precista;
- Biserica de lemn din cartierul Văleni;
- Sinagoga;
- Mănăstirea Agapia;
- Parcul natural Vânători Neamț;
- Stațiunea Bălțătești;
- Cetatea Neamțului

V. Instituții culturale de tradiție:

- Casele memoriale nemțene;
- Case de cultură; Roman, Piatra Neamț;

Scopul excursiei: vizitarea obiectivelor istorice și culturale și observarea tipurilor de soluri pentru diferite forme de relief împreună cu flora și fauna corespunzătoare

a) Obiective informative:

- dobândirea unor cunoștințe despre cadrul natural al zonei Neamțului, despre evenimentele din istoria poporului român;
- sintetizarea cunoștințelor anterioare dobândite în lecțiile de geografie, științe ale naturii, istorie, limba și literatura română, prin raportarea la observarea directă a elementelor și fenomenelor specifice acestei zone;

b) Obiective formative:

- formarea unui sistem de reprezentări despre relief, ape, vegetație, faună, organizarea administrativă, activitatea ecologică și culturală a zonei Neamțului;
- stimularea proceselor intelectuale prin corelarea interdisciplinară a informațiilor(geografie, științe ale naturii, istorie, religie, muzică și observarea directă a elementelor și fenomenelor geografice)

c) Obiective educative:

- cultivarea sentimentelor de dragoste pentru frumusețile pământului românesc, pentru istoria acestui neam;
- formarea unui comportament corect față de mediul înconjurător(păstrarea și menținerea lui prin protejarea elementelor naturii); formarea unor deprinderi de comportare corectă, civilizată, de integrare în structura unui grup turistic, de cooperare și respect;

Obiective operaționale:

- Să identifice principalele elemente fizico- geografice ale zonei(forme de relief, ape, vegetație și faună, tipuri de soluri); să observe obiective istorice, economice, culturale, să le descrie și să argumenteze importanța lor;
- Să reactualizeze lecturi geografice, lecturi istorice, lecturi literare despre elementele observate și identificate;
- Să stabilească poziția principalelor elemente fizico- geografice și culturale, în raport de punctele cardinale și intercardinale;
- Să manifeste interes pentru cunoașterea frumuseților pământului românesc;
- Să aprecieze și să ocrotească frumusețile locurilor vizitate

ETAPELE EXCURSIEI

a) Acțiuni preliminare:

- Stabilirea traseului și a obiectivelor urmărite, asigurarea mijloacelor de transport(autocar);
- Stabilirea grupului de excursioniști și a cadrelor diactice/ persoane mature care însoțesc grupul;
- Prezentarea itinerariului cu explicații pe harta fizică a țării, proiectarea unor imagini, prezentarea unor albume și ilustrații din zonele ce vor fi vizitate;
- Stabilirea echipelor de elevi pentru desfășurarea corectă a excursiei și a sarcinilor ce le revin
- (organizatori, geografi, istorici, fotografi și reporteri, literați și culegători de folclor, biologi)
- Prezentarea programului excursiei și a regulilor de comportare ce trebuie respectate în timpul excursiei;
- Asigurarea echipamentelor corespunzătoare și a hranei elevilor;
- Verificarea ambalajelor cu care trebuie să se asigure unele echipe de lucru în excursie (geologi, botanici, zoologi);
- Stabilirea programului artistic prezentat pe traseul excursiei;
- Stabilirea prezentatorului excursiei;
- Selectarea lecturilor, a poeziilor, a ghicitorilor și a snoavelor ce vor fi prezentate la microfon

b) Desfășurarea excursiei: grupele de elevi, organizarea elevilor

Moment organizatoric

Verificarea **tabelului** elevilor înscriși în excursie

- Gruparea lor pentru ocuparea locurilor în autocar, așezarea echipamentelor de lucru în excursie;
- Prelucrarea regulamentului de ordine disciplinară a elevilor în timpul excursiei și a sarcinilor ce revin, fiecărui elev în parte;
- **Ora 7, 30- 10-** deplasarea cu autocarul spre județul Neamț
 - * Obsevarea șoselei, a imaginii câmpiei, a așezărilor rurale, a culturilor agricole; prezentarea orașului Roman;
 - * Recunoașterea râurilor Siret și Moldova și descrierea Câmpiei Moldovei;
 - * Prezentarea râului Moldova ca afluent al râului Siret și a locului de confluență(Cotu Vameș);
 - * Recunoașterea reliefului de deal și de podiș din zona intramontană și reperarea culmii Pietricica(zona spital Piatra Neamț);
 - * Moment cultural la microfon(se cântă, se spun ghicitori);
 - * Vizită la Parcul Zoologic din Piatra Neamț;
- **Ora 10-** popas într- un popas turistic, servirea micului dejun, exerciții de înviorare și orientare turistică(stabilirea punctelor cardinale și intercardinale, identificarea unor elemente de vegetație naturală;
- **Ora 10- 11-** observarea râului Bistrița;
 - * prezentarea municipiului Piatra Neamț, observarea cartierelor, a unor clădiri importante: școli, bănci, statui, grădini și parcuri;
 - * vizitarea Muzeului de Științe ale Naturii din Piatra Neamț;

- * continuarea drumului cu observarea muscelor, a arhitecturii construcțiilor;
 - * prezentarea Stațiunii balneoclimaterice Bălțătești și observarea ei;
 - * prezentarea orașului Târgu Neamț;
 - * prezentarea unui mic program la Casa Memorială a lui Ion Creangă din Humulești și vizitarea bojdeucii;
 - * urcarea la Cetatea Neamțului;
 - * vizitarea Cetății Neamțului și reamintirea scenelor de luptă a moldovenilor în vremea lui Ștefan cel Mare;
 - * descrierea elementelor de vegetație, identificarea Ozanei lui Nică din Amintiri din copilărie, descrierea cetății, legătura cu istoria;
 - * popas la poalele muntelui cu servirea mesei de prânz;
 - * exerciții de orientare turistică prin pădure, observarea florei(păduri de conifere) și a faunei din zona de munte, observarea unui izvor și a pârâului care se formează precizând malul stâng / drept;
 - * vizitarea Mănăstirii Neamțului;
 - * recunoașterea zonei subcarpatice de la poalele Munților Ceahlău, a vegetației specifice acestei zone(păduri de fag);
 - * concurs pentru evaluarea cunoștințelor și deprinderilor dobândite în această excursie (descrieri selective, ghicitori geografice și istorice, jocuri logice- matematice, geografice, literare)
- Ora 20, 30-** Încheierea excursiei, reîntâlnire cu părinții, aprecieri privind comportamentul elevilor

c)Evaluarea excursiei

La orele de limba română(compunere), desen se vor face lucrări de evaluare precum:

Elaborarea unor compuneri espre momente deosebite ale excursiei,realizarea unor desene cu aspecte din itinerariul parcurs, completarea albumelor de geografie și istorie cu ilustrații și pliante;

- Completarea ierbarelor, insectarelor, a colecțiilor de roci și de semințe;
- Realizarea unui fotomontaj cu itinerariul parcurs;
- Valorificarea informațiilor dobândite în cadrul lecțiilor

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit I.- Metode de învățământ, E.D.P., București, 1976;
2. Miron Manuela- Elemente de bioecologie și didactica predării științelor naturii, Editura Stef, Iași, 2006
3. Vâlsan G.- Lecturi geografice, E.D.P. București,1971

